

פיתוח ובדיקת מודל רב מימדי של התמודדות ורווחה פסיכולוגית בקרב מבוגרים עם ירידה קוגניטיבית קלה: תפקידה של האינטליגנציה הרגשית

אודליה סעד, פרופ' ליהוא זיסברג, ד"ר רונה זיסברג, ד"ר רון בן יצחק, פרופ' ירמיהו הייניק

הפרעה קוגניטיבית קלה בגיל המבוגר - mild cognitive impairment (MCI)

- פגיעה קוגניטיבית שאיננה דמנציה אך גבוהה מהמצופה לגיל ולרמת השכלה.
 - מהווה מצב דחק עקב הפגיעה הקוגניטיבית ועקב החשש מהדרדרות נוספת.
 - התמודדות עם המצב והאתגר בשימור איכות חיים טובה בהתמודדות עם MCI, מושפעים ממגוון משתנים אישיים וסביבתיים שלא נחקרו די הצורך.
- ← לא נמצא מודל תאורטי כוללני שיוכל להנחות מחקרים ופרקטיקה במצב של MCI, ומכאן הצורך במודל חדש.

מטרה

להציע (ובהמשך לתקף) מודל תאורטי אשר ינחה מחקר ופרקטיקה עתידיים סביב התמודדות עם MCI בקרב אנשים בגיל השלישי, תוך הסתמכות על מגוון רחב של משאבי התמודדות אישיים: סביבתיים ואישיים.

רציונל ובסיס המודל

- המודל המוצע נשען על הפסיכולוגיה החיובית ועל מודלים קיימים, שמבוססים על ההנחה שלתפיסות סובייקטיבית של הפרט כלפי מצבי דחק וכלפי MCI תהיה השלכה על איכות חיו.
- המודלים הקיימים חסרים התייחסות למשאבים משמעותיים ליכולת ההתמודדות עם MCI.
- ← המודל המוצע משלב משאבים אישיים וסביבתיים לבחינת השפעתם על איכות חיי הפרט שמתמודד עם MCI.

משאבים דמוגרפיים: מצב סוציאקונומי וכלכלי נקשרים באופן חיובי לאיכות חיים גם במצבי דחק.

משאבי בריאות: בריאות פיזית, קוגניטיבית ותפקודית: קשורים באופן חיובי עם עצמאותו של

הפרט ואיכות חייו.

משאבים פסיכולוגיים: משאב בסיסי הכולל יכולת של אינטליגנציה, השכלה ואינטליגנציה רגשית

שכולם נקשרו עד כה באופן חיובי עם איכות חיים במצבי דחק.

תמיכה חברתית: מהווה משאב משמעותי לאנשים מבוגרים בריאים ולכאלו שסובלים מבעיות

בריאות. במודל המוצע משמשת כמתווכת את הקשרים בין משתני המחקר לאיכות חיים.

איכות חיים נתפסת: מוגדרת במחקר ע"י המשתנים אפקט ורווחה נפשית.

שיטת המחקר

מערך: מחקר מתאמי.

מדגם: יגויסו כ- 140 נבדקים שאובחנו עם MCI

במרפאה פסיכוגריאטרית במרכז הארץ.

כלים: הנתונים ייאספו בעזרת ראיון מובנה ויכללו

שאלונים למילוי עצמי, ביצוע מבחנים קוגניטיביים ואיסוף

נתונים רפואיים, בהתאם להגדרת משתני המחקר במודל.

ניתוח הנתונים: מודל המחקר ייבחן בעזרת ניתוח

נתיבים (Structural Equation Modeling).

